

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancațe se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru 50-care publicare.

Maghiarisarea în luptă cu romanisarea.

Cetind cineva cele cincini cuvinta de mai sus va crede că este vorba de o glumă necălită. Adevărat că e ceva lucru străin acum în timpul omnipotenței unguresci, când în mod oficial, oficios și privat se pune toate în mișcare spre a face din toate naționalitățile Maghiari să mai fie vorba de romanisare. Cum? Românii apăsăți în trecut și acum reduși la nimica în viața politică, carea e normativă în ori și ce stat, s'ê fie în stare de ași asimila chiar și naționalitatea dominantă?

Nu înțelegem. Și dacă din când în când n'am coti în Țările maghiare câte un fițet din Ținuturi, unde Maghiarii locuesc printre Români, am crede că fițetele sînt numai în bătaie de joc și n'au de loc de a fi luate în serios.

Nu este tocmai demult, de când un român maghiarisat a pus la cale colecte pentru remaghiarisarea Maghiarilor „romanisati”. Aceasta însă a fost o apucătură. Maghiarii romanisati erau nise țărani nobilisați din comitatul Unedorei, cari în simplitatea lor se cred a nu fi Români, ci nemeși (nobili). Și pentru ca nu s'apară români, Ioanii lor sînt Ianosi, Iosifii lor sînt Iozsi, Nicolaii lor sînt Micloși, Stefanii lor sînt Istvani și Pista și așa mai departe. Ei însă nu vor s'ê fie nici Maghiari, ci numai nemeși, în speranță că doar tot vor mai veni odată eară timpurile cele bune, ca s'ê fie scutiți de toate greutățile și sarcinile publice, cum au fost înainte de 1848.

Remaghiarisarea acestor prețiși Maghiari romanisati, cu toate colectele și articuli lungi de prin foile budapestane, întempina greutăți. Elementele, cari se supun operii acestei „mari” sunt nesuficiente față cu masa unei populațiuni compacte. Vre o căți-va funcționari maghiarisati și vre-o câțiva învățatori nu pot face altă, de-

cât s'ê impedece cultura poporului, pe care vreau s'îl facă ceea ce nu este și spre ce nu are aplecare s'ê se facă.

Dar nu despre aceștia ne este vorba. Cetim adese-ori de un timp incoace articuli în presa magiara despre poporațiunea din alte Ținuturi, unde nici „nemeși” nu sînt, cel puțin nu în comune întregi, că maghiarisul este în pericol: Maghiarii sînt amenințați a se romanisa!

Mirare! Acum, când limba maghiară este exclusivă în toate afacerile publice, când nici un notar, nici un învățator s'atase nu poate subsiste fără cunoștința acestei limbi; când se dau premii în bani pentru limba maghiară, când se predică neconcent că cele 15 milioane de locuitori ai Ungariei tot trebuie s'ê fie Maghiari și tot s'ê mai esiste astfel de temeri?

Pricepam însă tendența și fiindcă o pricepem, mirarea noastră nu este tocmai mare. Agenții maghiarisării sînt foarte activi și vor s'ê și întindă rocii peste țara întreagă.

Meșul Transilvaniei și în special Câmpia este locuită numai de Români. Câte o curte domnescă, câte un solgăbiru, notar și câte un dregător de curte, câte un cărciumar evreu răspândiți ici colo printră poporațiunea română și la margini mai e și poporațiune mesteacă. Meșul acesta este un spin în ochii nora și nu sciu cum se înceapă ca se facă și dintr'insul un, teren de maghiarisare.

Deci de frică ca solgăbirii, notarii, dregătorii dela curțile domnesci și cărciumarii evrei, cari încă vor s'ê treacă de Maghiari, s'ê nu-i asupriască se fac reclame. Ministrul de instrucțiunea publică este somat ași îndrepta privirile maghiarisătoare și spre Câmpia transilvană, s'ê trimită apostolii maghiarisării și acolo, căci altcum e pericol că toți Maghiarii din *Diaspora* se romanisază.

Nici vorba, Românii au putere de a asimila naționalitățile mesteacă cu denșii. Afară de Secui, toate Naționa-

lități din Transilvania le vorbesc limba. Nemeșii și Maghiarii când se întâlnesc, fiindcă cei dintăiu nu sciu unguresce și cei din urmă nu sciu nemțesce, se înțeleg în limba română. Afară de aceasta în unele Ținuturi numai biserica i mai deosebesce pe nemorâni de Români, căci în familia vorbesc limba română. Și aceasta s'ă întemplat în timpul apăsării elementului român și se întempla ași, când nu au nici o influență asupra vieții publice și când sînt în stare de apărare, în cât privesc naționalitatea lor proprie.

Aceasta o sciu bine Maghiarii, cari locuesc printre Români. Ei sciu totodată că Românii nu întrebuintează mijloace silnice spre a romanisa, ci că aceasta este o însușire a vitalității Românilor și de aceea ei, pe lângă scopul cel pentru denșii mai pre sus de toate eșerțat și un fel de profliactism pentru naționalitatea lor.

În timpul acest prin de ispite încrucișate se nu fim nici prea temători, dar nici prea lesne crețetori.

Preoțiimea și învățatorimea română din toate părțile trebuie se privegheze și s'ê denunțe publicității întemțirile, care pot impedece mult, sub pretește diverse, cursul dezvoltării poporului nostru. Ar fi o datorință a inteligenței române întregi a fi mai vigilanți de cum este și n'ar avea nimeni s'îl facă vre-o imputare. Nu ar avea s'îl facă imputare, pentru că se așpara cineva, este una dintre datorințele cele dintăiu morale omenești. Și dacă inși Maghiarii în omnipotența lor strigă: „pericol!”, pentru ce s'ê nu facem și noi, nu ca ei, ci simplu s'ê ne apărăm, când i vedem că în chip oficial, oficios și privat dau navală impunend ale primii naționalitatea.

Apărarea noastră însă nu este și nici nu are lipsă a fi nici pe departe aceeași ca a Maghiarilor. Vitalitatea noastră, care s'ă dovedit în impregiurări cu mult mai grele, chiar, când Românii, ar fi în pozițiunea Maghiari-

lor, n'ar avê lipsă de recurgă la mijloace desperate cum fac ei. Apărarea noastră este a ne lăpăda de indiferentismul pasiv, în care de un timp incoace, în deosebi inteligența română, s'ă așeșat ca într'un fotoliu comod și a ne interesa cu mult mai mult de educațiunea poporului.

Agricultura poporului s'ê se aducă ca se țină pas cu timpul; meseriiile nu numai s'ê le învățăm spre a fi învățate sau spre a deveni nise cărpaci, ci de asemenea a le ridica la înălțarea ce o dictează timpul. Ear pentru ca toate aceste s'ê fie cu putință s'ê ne interesăm mai mult de instrucțiune și nu numai într'o direcțiune, ci după cum cer trebuințele, ca se avem cu timpul societatea noastră închișiată cu toți factorii unei societăți.

Ni se va reflecta că, dacă statul nu ne d'ajutoriu e greu a le face toate de așașca se putem avê toți factorii.

Înainte de 1848 erau impregiurările și mai vitrege; atunci se tânguiau oamenii, că nu li e permis. Ași permis. Deci energia le este și greutățile, cari ni se opun, se înving cu anevioie dar se pot învinge.

Atunci ne pot spune dd. Maghiarii de maghiarisare și de romanisare câte le place — noi ne vom căuta de treabă.

Revista politică.

Sibiin, în 6 Octombvre.

În ministeriul unguresc s'au făcut oare-care modificări. Baronul Keményi a eșit din ministeriul de comerț. În locul lui este denumit contele Paul Széchényi din opozițiunea moderată. Chemarea acestui din urmă în cabinetul lui Tisza și denumirea contelui Berchtold, comite suprem în comitatul Neogradului se consideră drept simptom de disolvarea opozițiunei moderate. „P Napló” a protestat sus și țara contra înșinuarilor de feiliul acesta față cu partida opozițiunei moderate dice, că intrarea contelui

FOIȚA.

O rugăciune*

— Novellă. —

De Carmen Sylva.

(Urmare)

— Și denșii n'au cel puțin atăta milă de mine, ca s'ê se ascundă din vederea mea. Eată! Privește afară, Raoul! Vești cum trec tocmai acum pe aici! Dar caută acolo, Raoul, acolo! El o privesce cu nise ochi îndrăgoștiși și dânsa e atât de palidă. Dânsa o o blăstemată, o înșelătoare, o tâlhăriță.

Degetele fine și albe ale lui Raoul închiesă gura surorii sale, și când privi spre ea, în ochii lui erau flăcare, încât dânsa se spăria:

— Bertholdo, — dișe el, — te compătinesc! Satana te-a și apucat, nu peste mult te va călea în picioare.

— Vreau răbunare, Raoul, răbunare, sau moartea.

— Du-te în odaia ta și nu te ridica din genunchi, diua noaptea, până ce nu vei sfârma vermele în inima ta. Ești în ajunul unei fapte rele. Bertholdo, reintorcete până ce încă nu e târziu!

Ea nu-l auși; căci privirea ei se îndreptă earăși jos spre stradă. Raoul suspină și o părăși și se duse departe din oraș, spre ași căștiga linisce și și lumina.

Timpul pentru cununia Edithiei se apropia atât de iute, încât fratele și sora gândeau, că zilele n'au oare și noștile n'au minute.

Editha era o mireasă tăcută; totdeauna pritenosă și blândă, eară și eară mulțamia lui Tassio dragostea lui cea mare. Și dacă el atunci dicea cu blândete: „Uitat-ai mânăstirea, scumpa mea?” — ea șoptea clătănându-și capul: „Voi uita-o, dar lasămi pușinel timp!”

Lui Tassio i așa i părea timpul prea lung, oara cununii departată în vecinicie și fericierea atât de mare, încât n'o va putea avea nici odată.

El se teme, că va trebui s'ê întrevină ceva, ce are s'ê nimicească toate.

Dar în sfârșit numai trei zile mai lipsiau.

Editha trâmise pe mamă-sa la Raoul.

— Spune-i că-l rog se me cunune densul. Și-i spune, că el m'ă învățat cum trebuie cineva s'ê se jertfească, acumă dară, s'ê me conducă mâna lui la acest paș mare! Și-i mai spune, că voi face greu acesta și căl indeplinesc numai din iubire și datorie pentru tine, și că numai cuvintele lui m'au înduplecat s'ê te ascult și că de bună seamă totdeauna voi fi bună, de cumva el m'ê binecuvânta. Și mâne dimineață din mâna lui voesc s'ê primesc cumințecătura și a remâne, ceea ce am fost totdeauna, surioara lui! Mi s'ă spus ca s'ê bag de samă și s'ê nu primesc nimica din mânilor protoului, dar a-le lui numai binecuvântare pot s'ê-mi deie.

Tassio se învoi, căci pentru el era sfânt tot ce voia. Editha

Își înaduși gelosia ce i s'ê ivi, ca și o ofensă neabărătească față de inima curată a miresei sale.

Când mama Edithiei împărțăși lui Raoul dorița fitei sale, acela stătea cu spatele cătră fereastră, încât nu puti s'ê-i vașă față.

El rêsponse atâtău scurt și aspru:
— Nu, nu pot, n'am timp!
— Nici dacă Editha te roagă?
— Nici atunci. Aușit-ai, că n'am timp.

— Așa dară o s'ê vorbese cu Prea-Cuvioșia sa.

— Te rog foarte, s'ê nu faci aceasta!

Mama, care își propuse hotărât a nu spune vorbele trâmise de Editha, acumă începă totuși a le împărțăși, la început puțin, apoi tot mai mult, căci nu primia nici un rêspons și în sfârșit spuse totul.

Raoul încă tot tăcea.

— Copila mea se jertfeșca pentru mine, ceea ce a costat-o lupte grele

Szechényi nu însemnează alta decât că partida guvernamentală nu are oameni pentru posturile de miniștri.

Ședințele casei deputaților Ungariei sînt amânate până la 15 Noembrie. Până la începerea ședințelor, când se va debata proiectul despre calificarea funcționarilor, comisiunea finanțară va debata bugetul pe 1883 și se vor întruni delegațiile.

Presă germană vorbesc favorabil despre eventuala fortificare a Vienei. Din Rusia în special din provinciile baltice ear vin scrii neliniscitoare. Germanii sînt asupriți de Leti.

Regimentul c. r. de infanterie Nr. 31

în bătălia dela Aspern în 22 Maiu 1809.*)

„Illustriertes Wiener Extrablatt“ după cum am mai spus, are notiță despre strămutarea regimentului din garisoana Sibiuului în cea a Vienei și la ocaziunea aceasta prezintă publicului una din episoadele strălucite ale regimentului, care, după cum dă „I. W. E.“ s'a distins în toate bătăliile și care a meritat a fi numit între regimintele cele mai brave ale monarhiei.

„In genere continuă „I. W. E.“ regimentul este cunoscut sub numele Benjovszki, cuceritorii dela Aspern, și este un adevăr foarte onorific, că toți colonelii, cari au avut parte a fi înaintea inamicului cu fruntea acestui regiment, au câștigat cea mai înaltă distincție militară ordinul Mariae Teresia.

„In ziua ce dăintău dela Aspern regimentul n'a intrat în foc și a petrecut noaptea spre ziua următoare în arme în linia a doua a corpului Hiller. Focul de puscă n'a amuțit nici preste noapte. Pe la 2 oare dimineața a devenit foarte vivace, răstîndu-se încet cu încetul preste toată linia de bătălie. Scutit sub negură, marșalul Massena a întreprins primul atac și în grabă a ocupat satul Aspern. Era la 5 oare când generalul Vaquant a părăsit satul, dar îndată după aceasta generalul Bianchi a atacat pe inamicul ce înainta cu impetuozitate. Francezii trebuia să se retragă; primind însă succursuri noue au avut eărăși succese. Lupta era de amănândouă părțile esacerbată, căci acum simția până și cel din urmă soldat importanța satului Aspern. În sfîrșit i-a succés lui Massena a se așeza în Aspern și de oare ce Francezii prin înaintarea lor continuă amenințau a da ocol, și munițiunea încă era pe sfîrșit a trebuit ca cele mai bune puncte de rașim, biserica, cimetiriul și casa parochială să se lase în mâinile inamicului și corpul al șeselea să se retragă vre-o câte-va sute de pași.

Tot așa fără de rezultat a fost lupta la Esslingen și împăratul Napoleon conform planului său înainta cu puteri imponente, ca să spargă centrul austriac. Arhiducele Carol, care a dispus să se continue atacurile asu-

*) Veși Nr. 115.

și dta nu voiesc să ajuți pe surioara ce se luptă?

Raoul răspunse încet după o pauză:

— Da, sînt gata.

Atunci deschise ușa, ca dînsa să se poată depărta.

Era noapte întunecoasă, când dînsa eși și când înaintea ei iute o figură înfășurată, care ascunse mica lampă ce ținea în mână și numai la depărtare de vre-o sută de pași o deschise de nou.

Nu se putea vedea, decât o figură naltă, o umbră lungă și lumina, carei se reversa tremurând acuși aici, acuș acolo.

Figura se oprî la casa Barbarei și bătî încet, închidîndu-și eărăși lampă.

(Va urma.)

pra satului Aspern a ordonat înaintarea granatierilor de către Breitenloe, punîndu-se în fruntea bravorilor și cu steagul regimentului Nr. 15. Resignațiunea aceasta a fîrmeat pe toți până la cel din urmă soldat. Între strigăte de bucurie și rivalisînd în modul cel mai nobil au năvălit trupele asupra adversarului, care nu fu în stare să țină pept cu o astfel de bravură.

Generalul Bianchi a condus neîntrerupt lupta. Măcelul a năcut ori ce închipuire. Lupta era mai cu samă cu baioneta și cu patul puscii, ba nici petrele n'au fost desconsiderate. De patru ori au fost respinse atacurile Austriacilor și de amîndouă părțile s'au făcut o pauză scurată. Atunci comandantul de corp LMC, bar. Hiller a comandat batalionului dîntău Benjovszky să dea asalt, care cu impetuozitate selbătea a înaintat spre cimetiriul. „Ne împedecă batalionul întreg a trecut preste zid și în căerînduse sîngeros cu Francezii și au scos din cimetiriu și din casa parochială împingîndu-i în sat.

Inițierea s'încercară de nou a pune mîna pe sat și într'o masă compactă s'au apropiat de cimetiriu prin strada principală cu granatieri de gardă în frunte și căror urmau mai multe batalioane de fusilieri. Trupele înaintate, cari se retraseră din satul ce era în flacări dinaintea forțelor superioare, s'au adunat la batalionul postat aproape de cimetiriu. Francezii luseră din nou pozițiune în curtea parohială, în biserică, turnul bisericii și în cimetere. Pe când batalionul dîntău numai decăt eoră a început lupta, eără a dat ocol cimetierului și a prins mai mulți ofițeri și granatieri de gardă, a soșit și al 2 și 3 batalion în pas de asalt. Cu puteri unite iute s'au pus la lucru și contrariul perdu încet cu încetul din teren. Înverșnarea luptei crescu cu fiecare secundă și când cimetiriul era în deplina posesiune a regimentului, s'a început măcelul în spațiul sînțit al bisericii în curtea parochială, până și pe scările cele înguste a le turnului bisericii din a cărui etajuri mai înalte mai mulți granatieri de gardă aruncu bani de aur și de argint cu gîndul, că vor fi un tribut pentru pardoul dela învingătorii înverșnauți.

Francezii încă tot nu s'au lasau de luptă pentru Aspern; optîriture lor mai departe însă s'au zădărnicit de vitejia regimentului Benjovszki, care se susținea cu stăruință la intrarea în sat. Atuncea se vedeau ofițeri francezi plîngînd de neoză, că nu pot pași înaintea, atunci se vîdî generalul lor *Leyrand* fără pîlărie (o granată și o dase jos) și ajutații lui culcați dinaintea lui, cum înfruntau cu înverșnare întăritată proiectilele aducătoare de moarte — toată vitejia în zadar!

Soldatii regimentului împrăsciați prin casele, ce ardeau se luptau cu baioneta și cu patul puscii cu furie deplină și desfrînată și parea că succesele câștigăte numai măresc furia. Era greu în învalmășia aceasta înfricoșată a găsi pe bărbații, cari se deosebuau prin virtute, erau toți bravi...

Lupta turba încă în Aspern, când arhiducele Carol a apărut în apropierea cimetiriului. „Bravo Splényi!“ strigă arhiducele colonelului regimentului, care în calitatea sa de brigadier și prin cutezanța sa personală a influențat mult asupra atitudinii regimentului.

Colonelul Splényi însă, care doria să vadă mulțămirea cea fericitoare înainte de toate atribuită regimentului său, și-a permis a depreca lauda preînaltă dela sine și arătînd cu sabisă spre regimentul încă în luptă a răspuns cu respect: „Alteța voastră imperială — bravo Benjovszky!“

Cu toate că esacerbara luptătorilor ajunse la culmea cea mai înaltă simțul de cameraderie n'a amuțit și

s'a exprimat aici cu deosebire dînduș toți șilînța, ori și ce grad sau șarje, a mîntui pe cei răniți și pe cei periclitajați de casele în flacări și pornite spre dîrimare...

Din exosițiunea aceasta din care am făcut acest extras, se vede că regimentul a avut în ziua aceea 1 ofițier și 37 morți și 9 ofițeri și 157 ficiori răniți.

Corespondențe particulare

dela „Telegraful Roman“.

„Din părțile Zarandului“ Octombvre 1882. Dle Redactor! Cred că atât M. O. DTa, cât și stimatul public cetitor își va fi aducînd aminte de un articol de fond, scris din ansa unei corespondențe „din părțile Zarandului“ în Nrul 143 al „Tel. Rom.“ din a 1880; precum și de o corespondență, „Din apropierea Crisului alb“ Zarand, Dec. 1880 Nrul 150 tot al acestei foi. Din acestea a putut să vadă ori care individ cu simțeminte adevărate romănesci, isvorul rîului ce bîntuie poporul nostru, rîu provenit nu din afară, ci dela trași.

E vorba despre scandalurile comise de preotul unit din Bucuresci, — despre cari s'a făcut „arătări“ la „forul competent“ de repețițe ori.

Însă ca on. public cetitor să nu fie în rătăcire, că doară susemunitul preot se și fi îndreptat și respective părăsit de a mai comite scandaluri; — viu a Vê scrie — nu doară că așa ved plăcere a mō ocupa cu lucruri de aceste — ci numai din îndemnul acela, când vede omul poporul cel mai înainte linsic pradă desbinării și demoralisării — și în timpul de față. Cu toate acestea numitul preot e și astăzi „lumina lumii“ și „sarea pămîntului“, întogmai ca ori care preot ce și împlinesce oficiul său cu cea mai mare scumpătate. La susemunitul preot unit rola principală e „spiritul“ dela evrei, cu acesta face cuceriri în popor; căci dacă un preot — înțeleg pe cel gr. ori din părțile noastre — și cere competența respect. stola, îndată i se dîce: „dacă nu mō lași mai lesne, mō duc la popa cel unit din Bucuresci“. Licitare formală minuendo! Poftim preoțime trăsce cu regularea stolei pe hîrtie! Onoare excepțunilor, cari pe la noi sînt cam rari. Nu voiesc M. O. Dle Redactor a înșira la acest loc ilegalități comise de preotul unit din Bucuresci (este și altul gr. ori acolo), — despre cari — noi așa credem cei de pe aici că Vener. Ordinarietate va avē cunosțință, de nu dela organele sale subalterne cel puțin *per tangem* din corespondența „Din apropierea Crisului alb“; — ci voiesc a amintî tare scurt alt ceva, anume:

Se ordina unui alt preot unit din vecini a eși în parochia Crisierilor pentru de a lua de nou cauza cu „unirea“ făcută în 1877 — când spiritele erau agitate cu promisiuni din partea preotului desamintit din Bucuresci — și tot odată de a se consulta despre înființarea parochiei unite și respective despre repararea bisericilor rulate nou. cat. din loc.

Și oare numai scopul se se consideră, dar mijloacele și urmările nu? Oare prin acestea — se fericesce poporul romănesc, și cu acestea progresăm?

Eu așa cred — și fie-care suflet romănesc crede, că poporul nostru era lipsă de lumină — și respect. ca preoți trebuie să avem în vedere moralitatea lui mai pe sus de toate. Unde se întîmplă astfel de scandaluri, descrie numai în parte în corespondența, carea a dat ansă la scrierea articuluui din cestiune, precum și în corespondența „Din apropierea Crisului alb“, apoi oare se mai poate vorbi de moralitatea și religiozitatea poporului respectiv? Ferească Ddeu!

Dacă ne vin necasuri din afară, scim că provin dela străini, însă barem noi între noi să ne nu subînșim și să ne facem obiect de dispreț altor naționalități ce ne ved!

Moralitatea și religiozitatea poporului și așa scade pe di ce merge, barem noi să ne nu dăm ansă, ci din contră să o propagăm, nu însă prin mijloace folosite de „nemernici“, de cari avem destui pe la noi, — ci prin mijloace folosite de „cei chemați“ și respective de „cei aleși“, față de cari tot respectul!

Inchei acestea puține cuvinte cu dorința, ca să ne dea — de nu oamenii — Ddeu ca alte baze de fabricare să punem poporul nostru în stadiul desvoltării cu mult mai solide și de altă natură, ci nu de acestea, cari le pun „nemernicii“ cu promisiuni și cu „spiritul“ dela Evreu. I. P.

Raport

asupra activității conferinței învățătorilor români gr. ori. din districtul al X-lea Brașov al arhidieceșii Transilvaniei ținută în Brașov din 9—13 August st. v. a. c.

Conform circularului Venerabilului Consistoriu Arhidieceșii, prin care se invită reuniunea învățătorilor români gr. ori. din districtul X. Brașov a participa și a se întruni pe 9 August a. c. în conferința ținîndă în Brașov, învățătorii numitului district se și prezentară în număr destul de frumos în una din salele gimnasului român din Brașov.

Domnul director gimnasial Stefan Iosif, ca comisar consistorial, printr-o cîntare acomodată salutînd în termii cei mai calduroși pe învățătorii întrunîți, arătînd scopul și însemnătatea reuniunilor preste tot, declară ședința de deschisă.

Adunarea ia cuvîntul d-nului comisar spre plăcută cunosțință exclamînd de repețițe ori „se trăiască“.

Conferința a ținut 6 ședințe. Reasumînd esența acelor șase procese verbale a le ședințelor, rezultatul tuturor agendelor, cu cari s'a ocupat conferința în aceasta sesiune, se poate reduce la următoarele momente și puncte mai însemnate:

pt. 1. După alegerea unui notariu ad hoc în persoana lui Ioan Dariu, învățătoriu în Satulung, preșidiul ca comisar consistorial pune sub discuțiunea conferinței tema de sub Nr. 2 alin. a) din circularul Venerabilului Consistoriu Arhidieceșii și adecă: „consultări, opinări și eventual fixarea de principii referitoare la metoda învățămîntului religiunii în scoalele populare“.

Ad. 1. Înainte de a întra conferința în adevăratul merit al acestei teme de mare însemnătate se propune alegerea unei comisiuni, care să mediteze și să prelucure unele schițe referitoare la această temă, ca aceea să serviască ca substrat al dezbaterii speciale în adunarea generală. Comisiunea se alege în persoanele Dlor. G. Belissimus, G. Ludu, C. Dimian, I. Străvoiu, și I. Dariu.

Referentul comisiunei I. Străvoiu în ședința a V-a, ținută în 11 August a. c. ceteșce referada, carea se primește cu puține modificări. Conferința dezbătînd serios asupra principilor pedagogice ficsate în referada Comisiunei cu respect la tema din cestiune, le adoaptă ca pe ale sale, după ce s'au făcut unele modificări nu tocmai esențiale, și cari în totalitatea lor sînt de următorul cuprins:

1. Învățămîntul religiunii creștine în scoalele populare să fie potrivit pentru fiecare copil și folositor tuturor, să cuprindă în sine material mărginit, rațional, în trăsuri generale pîpăite, nu vast, nu deslăcut în toate amănuntele și subtilitățile dogmatice.

2. Să fie deșteptător, luminător, atrăgător, ca să poată fi în stare a

cultiva, îndrepta și ridică sufletul copilului din ce în ce la o treaptă mai înaltă a cunoașterii, simțirii, pofțirii îmbrățișării adevărului și binelui, și săvârșirii faptelor frumoase religioase morale.

3. Să fie întocmit amănunțat natura dezvoltată a elevului, să nu cuprindă nimic greoiu, restringător, împovărător și apăsător, să fie propus cu blândețe și cu plăcere, ca să poată fi simțit de inima copilului și să poată scăpa de apăsătoarea sarcină de a memoriza.

4. Să cuprindă în sine material mai mult în formă concretă, nu abstracțiuni, ce nu poate cuprinde copilul, căci acesta și poate face reprezentări și noțiuni numai din intuiții.

5. Materialul învățământului să nu fie expres în definiții, nici propus în mod predicativ, provocător și poruncitor, ci în cuvinte ușoare de înțeles, dulci, atrăgătoare, conștinând îngețarea copilului prin întrebări metodice.

6. Să nu cuprindă în sine o totalitate științifică, și învățăturile creștinesci elementare să nu formeze o sistemă științifică, — să fie propus în formă de tablouri — istorice!

7. Învățământul religiei să îndrepteze, tinerimea, să o pună pe calea cea adevărată, și să o înlesnească a se mișca liber neafârnată spre perfecțiune.

8. În fine observând rezultatul cel mare ce l-au avut învățăturile lui Isus, predicate în mod istoric, nu trebuie căutat alt mod mai corespunzător de a împărtăși cultura religioasă copiilor în școala populară, decât istoria din următoarele cauze.

a) Ea poate fi tractată cu inima vesela.

b) Faptele corespund cerințelor intuițiilor.

c) Cuprinsul religiei se află în istoria și adevărat în formă concretă, poate fi dară căutat și aflat în ea, și prin urmare dezvoltat din ea și adus la cunoștință prin însuși copii condusi de învățători.

Prin urmare tot învățământul religiei în școala populară are să fie în formă de istorioare, cari au a se lua din testamentul vechi și noi. La predarea istorioarelor trebuie observate următoarele principii.

1. Este cunoscut că testamentul nou și vechi este stimat și îmbrățșat de popor. Istoria faptelor și evenimentelor din trăsnet este cunoscută poporului, apoi și copilul câștigă încă înainte de a intra în școală cunoștințe, deci învățătorul să nu ignoreze în școală cunoștințele copilului, cu care vine de acasă, ci pe baza celor cunoscute să pășască la cele necunoscute.

2. Cuprinsul istoriei de propus să fie frumos, căci atunci când presunerea cea bună ce o va face asupra inimii, minții și voiei i va rămânea nestearsă.

3. Istorioara trebuie mai întâiu spusă de învățător, apoi cetită și istorisită de scolari.

4. Învățătorul explică cuvintele neînțelese din istorioară, după aceea o desfășură în trăsuri scurte în mod atrăgător, apoi caută și asupra părților ei singurătate, asupra persoanelor și faptelor.

5. În fine simțind copii istoria învățătorul poate desvolta reprezentările și noțiunile religioase-morale, care se cuprind în istoria.

Propunându-se învățământul religiei în școalele populare, pe baza acestor principii ne putem aștepta la un rezultat îmbucurător la tractarea acestui obiect;

pet. 2. Comisarul consistorial pune la ordinea zilei tema impusă conferinței spre discușune de Venerabilul Consistoriu Arhiepiscopalesc, și

adeacă: „înființarea de case de păstrare în școalele populare.”

ad. 2. Spre acest scop se alege o comisiune în persoanele Dlor: Andreiu Bărsan, Bartolomeu Bude, I. D. Petrascu, G. Proca, G. Furtună, Ipolit Ilasievici, Iosif Morariu, N. Oancea și Stefan Iosif (cu vot consultativ) carea comisiune în ședința IV-a a m. cetesc pe prin referințele ei I. D. Petrascu un raport detaliat asupra acestei teme nu de mai puțină însemnătate, precum și un regulament care cu puține modificări făcute de conferința se primesc, și conferința l'adoaptă ca pe al său, după cum urmează:

Regulamentul

caselor de păstrare în școalele populare din districtul al X-lea Brașov al Arhiepiscopalesc, Transilvaniei votat în adunarea generală.

§. 1. Fie care școală respective fiecare învățător din acest district este obligat a introduce o casă de păstrare.

§. 2. Învățătorul fiesc-cărei clase introduce o carte de compt, în care tot școlarii își are partida sa; pe rubrica aceasta scrie învățătorul ori-ce înlocare a școlariului în prezența acestuia.

§. 3. În clasele mai superioare, elevii învață înșiși a purta cartea, adică în anii din urmă ai cursului elementar, ba se aplică și se deprind chiar și la purtarea comptabilității cassei sub controla și răspunderea învățătorului respectiv.

Tot odată se înscrie suma înlocată și în carticica ce i se dă școlariului.

§. 4. La finea fie cărei luni se face controla de către directorul local de școală; supra controla o face în fie care semestru inspectorul districtual de școale cu ocaziunea esamenelor.

§. 5. Până când se adună sumele de câte 50 cr., de fie care școlar, contribuțiile singurătorilor școlari adunate la oală dela 5 fl. v. a., în sus, va fi obligat învățătorul ai depune pe numele clasei, ca persoană colectivă, a la casă de păstrare.

§. 6. Învățătorul fiecărei clase primește contribuțiile benevole dela școlarii săi, administrează sigur banii, fiind obligat a depune sumele strânse la un institut de păstrare, îndată ce va avea o sumă de 50 cr. v. a., de unul în numele său, și se nu poate ridica nici ca capital, nici ca interese, până când va absolve cursul anilor de școală, adică până la 12 resp. 15 ani, afară de casuri excepționale că moartea, boala îndelungată, permurarea cu domiciliul al părinților s'au a copiilor.

Dispozițiuni generale.

§. 1. Venerabilul consistoriu arhiepiscopalesc este rugat a dispune prin organele sale subalterne introducerea acestei instituții, mai întâiu în mod experimental, și onorații preșii și învățători se explică poporului la toate ocaziunile folosul cel mare ce-l vor aduce așa sumelele case de păstrare, carea comitetele parohiale se fie obligate a cumpăra protocoalele și libelele necesare.

pet. 3. Desbaterea asupra statutelor prezentate ca proiect de Venerabilul Consistoriu Arhiepiscopalesc;

ad. 3. Cari se primesc cu puține modificări și se votează de conferință;

pet. 4. Presidiul invită conferința pe baza statutelor acum votate la alegerea comitetului central;

ad. 4. Comitetul central se alege în persoanele Dlor: Stefan Iosif director al gimnasiului rom. ort. din Brașov, ca președinte Ioan Dobrea înv. în Brașov, vice-președinte Ioan Aron înv. în Brașov și Iosif Maximilian înv. în Ghimbav de secretari, Dumitru Ciofoc înv. în Brașov de casar, George Proca înv. Răgnoș de controlor, Zosim Butnar înv. în Brașov de bibliotecar, cară Iosif Morariu înv. diriginte Feldioara, Ioan Petric înv. dirig. în Satulung, Anastasie Bărsan înv. în Turcheș și Ioan Stroevoiu înv. în Zărnești de membri ai Comitetului.

pet. 5. Alegerea președinților ai celor 4 despărțăminte conform §. 24 din statute.

ad. 5. Ca atari despărțămintele și aleg: pentru despărțământul I (Protopresbi-

teratul Brașovului I) pe Ioan Dorea înv. diriginte Satulung; despărțământul al II (Protop. Brașovului II) George Ludu capelan și învățător diriginte în Preșin, despărțământul al III (Protop. Branului) Bartolomeu Bude înv. dirig. în Zărnești, despărțământul al IV-lea (Protop. Treiscaunilor) Constantin Damian capelan și înv. dirig. în Brețcu.

pet. 6. Raportul comitetului central al Reuniunii înv. rom. gr. or. din țara Bărsai cu respect la activitatea sa de până acum.

ad. 6. Conferința l' ia spre acțiune;

pet. 7. Fixarea timpului ținerii adunării generale pe anul viitor 1883;

ad. 7. Se decide, ca adunarea generală viitoare să se țină în prima jumătate a lunii Iul August st. v. lăsându-se la dispozițiunea comitetului central a anunțării în publicitate ziua intrării pe anul venitor;

pet. 8. Fixarea locului unde să se întrunească membrii reuniunii din districtul X Brașov pentru anul venitor 1883.

ad. 8. În privința aceasta se decide a se urma conform §. 18 din statute, și adică a se lăsa la dispozițiunea comitetului central a defige locul intrării.

pet. 9. Cetirea rapoartelor diferitelor despărțăminte referitoare la tema: „Cari pedepse pot fi și cum să se aplice în școalele populare.”

ad. 9. Se cetesc rapoartele despărțământelor I și II cari s'au ascultă cu plăcere priminduse raportul despărțământelor 1 (Brașov) cu substrat al dezbaterii speciale. Punctele în cari s'au discutate diversele pedepse ce au a se aplica în școala populară, precum și îndigitările și modalitățile cu are a se procede la aplicarea lor, se primesc așa precum s'au redactate în raportul acesta.

Cu respect la obiectul acesta interesant de sub discușune presidiul propune, ca toate principiile și modalitățile de aplicare a le pedepselor specificate în raportul despărțământului I, în combinațiune cu principiile și modalitățile de felul acesta espuse și în rapoartele celorlalte despărțăminte în direcțiunea aceasta, să se publice în organul arhiepiscopalesc „Telegraful Român,” ceea ce se primesc.

pet. 10. Prelegerea din „Științele naturale” a dnlui profesor gimnasial Ipolit Ilasievici.

ad. 10. Numitul Dorn prof. a preles la finea ședinței a V și a VI din științele naturale cu respect la toate trei regenele arătând prin exemple practice și într'un mod de tot clar metoda ce este de a se observa la predarea și propunerea acestui studiu instructiv, în școalele populare. Conferința a ascultat prelegerea menționatului Dorn profesor cu cel mai viu interes și cu o deplină satisfacțiune.

La finea ședinței a VI ca cea din urmă a acestei conferințe, nemaî fiind albe obiecte la ordinea zilei, fiindu-se conferința pentru asta dată agendele sale, onoratul presidiu în cuvântul său final dădă espresune încă odată însemnătății și avantajilor conferințelor preste tot și din toate punctele de vedere, mulțămesc membrii conferinței pentru zelul laudabil și interesul cel viu ce l'au documentat participând în mod atât de activ la aceste ședințe, și laudând abnegațiunea învățătorilor participanți dintre cari mulți — timpul ferilor menite pentru recreațiune cu toate că l'petrecură ca auditori de cursul supletor de limba maghiară din Sz-Kristur, chemați acolo de jurstările timpului — nu cruțară jertfe și ostenală de a se prezenta la desmenționată conferință într'un număr atât de frumos (preste 80), închieie după aceea cuvântul său recomandând membrilor conferinței și pe viitor zel și activitate interes și abnegațiune față de chemarea ce au îmbrățșat și special față de aceasta însușițiune salutară și ducătoare la progres — față de conferințe.

Membrul Bartolomeu Bude mulțămesc în termeni scurți dar espresivi în numele conferinței, onoratului presidiu pentru zel și tactul ce l'a dovedit întru conducerea agendele conferinței.

Conferința esclamă de repetite ori, „să trăiască.”

Cu acestea presidiul declară ședințele conferinței pentru sesiunea aceasta de în-

cheate. La dorința espresă a presidiului membrii conferinței în seara de 13 August st. v. a. c. se întruniră la o cină comună, la carea se desvoltă o petrecere frumoasă și animată și se ținură mai multe toast.

Iosif Maximilian
notariul ședințelor.

Marele manevre ale armatei române.

Bérlad, 14, Octomvrie.

Trenul regal a sosit aici la 4 1/2, oare M. M. L. L. erau însoțite de ministrii Sturdza, Chițu, Lecca și de toți oficialii străini, de generalii Slăniceanu, Manu, Racoviță, Angelescu, și Statul major regal.

M. M. L. L. au fost primite la gară de autoritățile civile și militare în mijlocul unei mari mulțimi, care a salutat venirea trenului prin strigăte entusiaste. Gara și tot orașul era splendid decorat, întreaga populație era pe stradă, cu toată ploaia care nu încetase de a cădea încă de dimineață.

Majestatea Sa Regina sosise la gara Tecuci la 3 oare. Grațioasa noastră Sverană a binevoit a coborî din vagonul salon, cu toată vremea cea rea, spre a primi felicitațiile autorităților civile și militare și a damelor din Tecuci, cari viniseră la gară spre a saluta pe M. S. la trecerea Sa. E de temut că vremea rea fiind, să nu vatem programul hotărât pentru ultima și a marilor manevre și pentru revista tuturor trupelor, cari au luat parte. Această revistă era fixată pentru luni.

Cu toate acestea am putut vedea din trenul ce ne ducea, trupele cari urmau pe șosea mișcarea lor înainte. Încă o dată am putut constata întrecăcă că trupele posedă în perfecțiune ceea ce militarii numesc disciplina marșului.

Bérlad, 15, ameză.

Timpul urmând a fi foarte rău, Regele a ordonat că manevrele ce trebuiau să aibă loc ați la Tutova nu se vor mai face. MM. LL. s'au dus ați dimineață la 9 oare la Frumosa, bogată și mica biserică a S-tului Iliie spre a asista la serviciul divin; pe drum MM. LL. au fost aclamate cu entuziasm. Toată poporațiunea venise. Serviciul divin a fost celebrat cu mare pompă de episcopul de Huși incongruit de tot clerul, corurile școlaei normale au cântat într'un mod magnific, sub direcțiunea dlui Popescu.

După ceremonia religioasă, care, după părerea tuturor, a ținut prea mult, l și jumetate oare, MM. LL. S'au dus se viziteze spitalul cel mare, care e foarte bine organizat și ridicat într'un loc foarte frumos.

Pe când doctorul Codrescu, directorul spitalului, deea Regelui informațiuni asupra diferitelor servicii ale stabilimentului, Regina neuitând nici odată nobila misiune ce i-a dat, dea consola pe cei ce suferă, s'a apropiat, însoțită de generalul Davila de fie care bolnav și a dat tuturor un cuvânt de încurajare.

Totul în acest spital model putend fi arătat, fără a reaminti mult părțile cele mici ale vizitei, doctorul Codrescu nu s'a ferit dea conduce pe MM. LL. până și în bucătărie, unde Augustii vizitatori au bine voit a gusta din supra ce avea să dea bolnavilor. Regele și Regina au vizitat apoi școalele din oraș și nu s'au întors de până la ameați la reședința spre a dejuna. Cât am programul zilei de mâne nu e încă hotărât.

Bérlad 15 Octomvrie 6 oare seara.

Timpul e tot urfiv. Cu toate acestea Regele a ordonat trupelor celor două corpuri de armată, cari trebuiau să manevreze ați înprejurul Tutovei de se concentra la Bérlad. O mare parte

din infanterie va fi adusă până aci cu drumul de fer a cărei administrație a primit la 4 care, ordinul de-a trimite toate vagoanele sale disponibile.

Soldaii vor fi găzduiți aici pe la locuitori și se vor odihni mâine. Marți Regele va trece în revistă, pe unul din platourile ce înconjură orașul, cei 25,000 oameni cari au luat parte la manevre. M. S. Regina va asista. *Agencia Havas.*

Varietăți.

* Regele Serbiei a plecat dela Ruscicu la Tecuciu (in România) spre a face vizită bunei sale și a lua parte la vânători.

* (Statua lui Petőfi) s'a desvilit Duminecă în Budapesta cu mare solemnitate.

* (Renunțitul pod al Simeriei), la care în anul 1848 s'incăeră o mare luptă între armata austriacă și cea ungurească, se va demola cu totul și in locul lui se va ridica un pod de fer pe spesele statului, care se coste la 100,000 fl. Societatea de istorie și arheologie a Comitatului Hunedoarei in urma propunerii lui Coloman Barsacs a decis ca podul cel nou să nu aibă forma și construcția celui vechiu, unele părți se se păstreze in muzeul reuniunii și se roage pe ministrul de finance, ca să pună pe cineva să desemeneze pozițiunea podului celui vechiu pe otabla comemorativă, care se se păstreze la podul cel nou.

* (Defraudățiune). La oficiul postal din Esseg s'a descoperit o defraudățiune foarte momentoasă. Cât de mare se fie suma defraudată, nu s'a constatat încă. Magistrul postal Catchicis fu suspendat. Cercetarea e in curent.

* (Razzia.) Cu ocaziunea inspecțiunii de Duminecă a unui local de danț cu nume rău, unde se intrunesc servitoarele la petrecere, poliția de aici a dat preste mai mulți servitori și servitoare parte pedepsite polițienesc pe fără stăpâni, in sfârșit parte fără de concesi dela stăpâni. Tot și toate fura conduse, care in spital, care in arest.

* (Sinuciderea unui băiat de 8 ani). In Cămerăș (comitat Clujului) s'a spânzurat de un pom baiatul de 8 ani al unui măsar de frică a nu fi pedepsit, pentrucă se certase cu un alt baiat. Când a observat mama băiatului înspăimântătoarea faptă, nenorocitul era deja mort.

* (O linie telegrafică.) este vorba a se înființa între Tulcea și Sulina cu stâlpi de fer și cabluri, pentru serviciul exclusiv al comisiunii dunărene. De aceea, se discută la ministrul de externe bazele convențiunii ce trebuie a se încheia cu comisiunea europeană pentru stabilirea acestei linii.

* (Dela espozițiunea Triestina) Cercetarea espozițiunii Triestine este până acum într'o gradațiune animată. Aceasta e cu atât mai îmbucurător cu cât motivul patriotic al întreprinderii merită recunoștința cea mai călduroasă.

Este aniversarea de 500 de ani dela împreunarea cetății Triestului cu monarhia austro-ungurească, care nu s'a putut escuta mai demn decât prin espunerea rezultatelor strălucite, produse de agera diligență a poporului in îndelungații secol de existență împreună. O prembare prin spațiurile espozițiunii ne arată într'o Compozițiune clar arangiată abundență de produsele cele mai distinsă de la industrie, agriculturii și marinei din toate părțile monarhiei austro-ungurești. — Aceste precum și situațiunea cea sublimă, nemijlocit lângă litoralul

cel de tot românesc al mării Adriatice face locul nostru așa de mult atrăgător și din toate părțile se recunoască într'un mod foarte măgulitor arangeamentul făcut. — In legătura cu espozițiunea este o loterie grandioasă, care oferă privilegii de câștiguri, cum nu s'a mai vădut până acum, pentru că numai cu 50 crucerii se oferă posibilitatea de a câștiga sume in bani gata de 50,000, 20,000, 10,000 de fl. Afară de aceste loteria este dotată cu un număr mare de câștiguri prețioase alese in modul cel mai corespunzător din obiectele cele mai distinsă de la espozițiune. Aceste aduse la cunoștința publicului prin afisuri mari, ne procură curând convingerea, cu ce grije mare și cunoștință de lucruri a proces comisiunea chemată spre acest sfârșit. Cât a fost de norocoasă comisiunea la deslegarea acestei probleme grele, se vede de exemplu și din împregiurarea, că domnii juvelieri, dela cari s'au luat obiecte de câștig, s'au declarat, dacă cumva s'ar pofti din partea cuiva, gata ale reprimi pe lângă detragere de 10%. Merită a se spune, că privilegiurile de câștig și de altmintrea destul de considerabile au căpătat o însemnătate și mai mare prin munificați dlor espozenți, cari au dăruit obiecte foarte prețioase și care se vor sorti afără de cele 1000 de câștiguri oficiale. Sorțile a 50 de crucerii se vënd de către despărțământul loteriei comitetului espozițiunii in Triest, Piazza Grande Nr. 2 și căutarea sorților atât este de mare încât presupunem că in scurt timp vor fi toate vândute.

Loterie.

Mercuri in 18 Octomvre n. 1882.
Sibiui: 79 71 53 35 47

Bursa de Viena și Pesta

Din 17 Octomvre n. 1882.

	Viena	B-posta
Renta de aur ung. de 6%	119.35	119.80
Renta de aur ung. de 4%	87.35	87.25
Renta de hârtie	86.45	86.40
Impunatul drumurilor de fer ung.	135.—	135.—
Emission de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	90.50	90.40
II emission de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.—	109.75
Obligatiuni ung. cu clauză de ale drumului de fer orient. ung.	94.50	94.50
Obligatiuni ung. de recumpărare pământului	98.75	96.—
Obligatiuni ung. cu clauză de sorșire	97.25	97.—
Obligatiuni urbariale temeșane	98.—	97.—
Obligatiuni urb. temeș. cu clauză de sorșire	97.25	97.—
Obligatiuni urbariale transilvane	98.—	98.25
Obligatiuni urbariale eroto-slavonice	99.—	—
Obligatiuni ung. de recumpărare gmelnei de vin	97.50	98.—
Sorș unguresci cu premii	117.25	117.25
Sorș de regularea Tisei	109.—	109.—
Datorie de stat austriacă in hârtie	76.75	76.80
Datorie de stat austr. in argint	77.40	77.90
Renta de aur austriacă	95.55	95.50
Sorș de stat dela 1860	130.25	132.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	530.—	533.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	397.—	397.—
Acțiuni de credit austr.	816.90	817.25
London (pe polița de trei luni)	119.60	119.50
Seriuri fonciari ale institutiunii „Albina”	—	100.—
Argint	—	—
Galbin	5.66	5.67
Napoleon	9.49	9.49
100 marea nemțeci	68.55	68.50

Nr. 279.

[263] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătorești la scoalele populare din protopresbiteratul II al Brașovului cu termenul până la 20 Octomvre a. c.

1. Ozun: a) 20 gălete bucate computeate in 80 fl.
b) din venitul stolar 1/3 parte circa 22 fl.
c) pentru lemne de foc 8 fl.
d) locuința in edificiul scoalei computeata in 20 fl.
e) dela tot tevul câte 80 cr. 10 fl.
Suma — 140 fl.
2. Dobërleu a) dela 150 familii câte 1/2 ferdela ecucur computeate in 75 fl. v. a.

- b) din fondul scoalei de bucate 8 H. litre ce dau 32 fl.
- c) din venitul stolar 1/3 ce face circa 30 fl.
- d) dela elevi câte 80 cr. și cei dela scoala de repetiție 50 fl.
- e) cuartir liber in edificiul scoalei 13 fl.

Suma 200 fl. v. a.

Doritorii de a concurge la aceste posturi au a și ascerne petițiunile lor instruite conform legilor din vigoare la subscrisul până la termenul de sum, documentând că sciu propune și limba maghiară.

Brașov, 25 Septemvre 1882.
In conțelegere cu comitetele parohiale.
Ioan Petrie m. p.,
protopresb.

LOTERIA ESPOZIȚIUNEI TRIESTINE.

1. câștig principal bani gata floreni 50.000
2. câștig principal bani gata floreni 20.000
3. câștig principal bani gata floreni 10.000.

Mai departe

- 1 a fl. 10,000 — 4 a fl. 5000 — 5 a fl. 3000 — 15 a fl. 1000 — 30 a fl. 500 — 50 a fl. 300 — 50 a fl. 200 — 100 a fl. 100 — 200 a fl. 50 — 542 a fl. 25, suma

1000 nimeritori 213.550 floreni

afară de acestia alți mulți nimeritori secundari in obiecte de espozițiune dăruite de espozenți.

Prețul unei sorți 50 crucerii.

Comande pe lângă adausul de 15 cr. spese postale sânt a se adresa la

Despărțământul Espozițiunii Triestine

Piazza Grande Nr. 2 in Triest.

[264]

1—6

MEDICAMENTE UNIVERSALE DE IERBURI de Morison, hygeistul

preparate la colegiul sanitar britanic in London, renunmit in Englitera și in toată lumea, recunoscut de multe autorități medicale și probat prin milioane de vindecări, sunt cele mai sigure in aflarea rădăcinii unui morb și in a vindecării complete.

Pilele lui Morison servesc de minune contra tuturor casurilor de nemistire, greață de bucate, venin și morburii de nervi, contra paluziei și reumatismului, galbinării, boalelor de ficat, renuchi, hemoroide, vână de aur, fistule, nostalgii, contra erupțiunilor de boale de piele, dureri de ochi, boală de apă etc. etc.

Sistema morisonică se razimă in principal:

Isvorul principal mai al fe-cărui morb, „necurățenia sângelui”.

Prin folosirea îndelungată a medicamentelor lui Morison se departă surcile cele rele, sângele se curăță și se preface într'un curent nou de viață.

Drept dovadă despre stima cea mare către Morison servesc împregiurarea, că in London i s'a ridicat un monument care este decorul cetății, prin subscriseri de câte un penny (va se plăcă 4 crucerii).

Prețurile pileului lui Morison

1 păreche de seculute mici Nr. 1 și Nr. 2 costă fl. a. 1.60

1 „ „ mari Nr. 1 „ Nr. 2 „ „ a. 3.50

Se pot comanda in toate neguțătoriile renunmite.

Agentura noastră generală e reprezentată de casa neguțătoarei mari a lui **Iuliu Grosse in Cracovia (Krakan).**

Colegiul sanitar britanic

sig: **Morison & Comp.**

London 33 Euston Road.

[230] 5—6

Cea dintăin fabrică ung. de mașine și aparate de stins și turnătoare de clopote și metal

Francisc Walser

Filială pentru Transilvania in Cluj, strada Monoturului 12,

recomandă preoșine înalte, carutorilor și episcopilor

turnătoarea sa de clopote, cea mai mare in patrie,

care există de mulți ani și e proveđiut in abundență cu cele mai noue mijloace ale tehnicii și corespunde tuturor cerințelor.

Clopotele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel mai clar argintiu.

Mai departe recomandă același bogatul sen deposit de proaste de foc și de grădini, sorburi (pumpe), fântâni de casă și de grădină, întocmeli de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(283) 12—20